

Landgoed Zuylestein, een plek met een rijke historie en een groene toekomst. Tuin van de maand in april.
Zie www.tuinenstichting.nl/tuin-van-de-maand/landgoed-zuylestein-leersum

TUIN NEDERLANDSE TUINEN STICHTING

De Nederlandse Tuinenstichting, opgericht in 1980, streeft naar de instandhouding van tuinen en parken die van belang zijn door vormgeving, beplanting, cultuurhistorisch karakter en ligging. De NTs voert hiertoe onderzoeken uit en geeft adviezen aan eigenaren, beheerders en overheden over planontwikkeling, herstel, beheer en aanpassingen.

Met hun financiële bijdrage ondersteunen onze vrienden de doelstelling van de Nederlandse Tuinenstichting: het beschermen van waardevol tuinhistorisch erfgoed. De NTs organiseert voor vrienden cursussen, excursies en inleidingen over aspecten van de tuinkunst, tuincultuur en tuin- en landschapsarchitectuur.

Vrienden ontvangen drie keer per jaar het Tuinjournaal en in februari de Open Tuinengids met een tuinpas waarmee de NTs-tuinen op de aangegeven data gratis te bezoeken zijn.

Meer informatie over de Nederlandse Tuinenstichting en haar activiteiten?

Bezoek de website: www.tuinenstichting.nl; volg @Tuinenstichting op X,

of 'like' de Tuinenstichtingpagina op Facebook.

De jaarlijkse donatie voor particulieren bedraagt minimaal € 47 (buitenland € 50). Junior/student € 30 per jaar (kopie legitimatie meesturen).

Het donateurschap geldt per kalenderjaar en wordt automatisch verlengd, tenzij de donateur opzegt voor 1 november van het lopende jaar.

Daarnaast kent de NTs geschenk- en bedrijfsdonateurschappen. Bij het bureau is informatie te verkrijgen over het doen van schenkingen en legaten.

Voorwoord

Bij 'groen erfgoed' denk je waarschijnlijk in eerste instantie aan tuinen en parken bij kastelen en op landgoederen en buitenplaatsen, stammend uit voorbije eeuwen. Maar een flink deel van onze groene en niet-groene leefomgeving is veel recenter tot stand gekomen en misschien nog wel meer verweven met onze geschiedenis en bepalend voor onze identiteit dan overblijfselen van lang geleden.

Dit Tuinjournaal staat in het teken van 'Post 65' ofwel erfgoed dat tot stand is gekomen tussen 1965 en 1990. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, waar wij vaak mee samenwerken, is al een tijdje bezig om dit landelijk in kaart te brengen, met als uiteindelijk doel het in de toekomst beter te kunnen beschermen en meenemen in nieuwe ontwikkelingen. Als NTs vonden we het belangrijk dat ook groene objecten op de lijst zouden komen. Daarom hebben twee van onze vrijwilligers, Johanna Karssen en Willem Verhoeven, een uitgebreide verkenning naar bijzondere groene objecten uit deze periode uitgevoerd. In een interview vertellen ze hoe ze te werk zijn gegaan en wat hun bevindingen waren.

Tussen 1965 en 1990 vonden ingrijpende maatschappelijke en sociaal-economische ontwikkelingen plaats met de nodige effecten op de fysieke leefomgeving. Zo veranderden de wensen op woongebied, wat zorgde voor het ontstaan van groeikernen, en leidde de vrije zaterdag tot de vraag naar recreatie- en vakantieparken. Daarbij was er veel aandacht voor de natuur en speelden bij de inrichting ervan tuin- en landschapsarchitecten vaak een vooraanstaande rol. Dat was bijvoorbeeld het geval bij natuur- en recreatiegebied Het Twiske, waar ecologie hand in hand moest gaan met duizenden bezoekers op drukke dagen, en bij attractieparken als De Efteling, waar groen een cruciale rol ging spelen in de beleving van de magie. Een heel ander voorbeeld is de begraafplaats van Almere Haven, die een brug sloeg tussen stad en buitengebied. Verderop lees je meer over deze interessante projecten.

Verder in dit Tuinjournaal een portret van *Broken Circle/Spiral Hill*, een wereldberoemd landschapskunstwerk uit 1971 van de Amerikaan Robert Smithson op een plek waar je het niet zou verwachten: in een zandafgraving net buiten Emmen. En in De Groene Bibliotheek bladeren we door een boek van wijlen Ineke Greve. Van 1980 tot 2017 zwaaide zij de scepter over de tuin van Huys de Dohm, een van de weinige particuliere Post 65 tuinen die bewaard zijn gebleven.

De Post 65 periode eindigt in 1990, toen duidelijk een ander tijdperk aanbrak. Dat ligt nog zo vers in het geheugen dat we er nog niet objectief naar kunnen kijken, zoals Johanna en Willem wél deden voor de periode 1965-1990. Maar wie weet: misschien wijden we in 2049 wel een Tuinjournaal aan Post 90 groen erfgoed.

Het bestuur

